

ULÜV

tedir. Zira Kur'ân-ı Kerîm'de ilâhî ilmin sınırsız kapsayıcılığı açık ifadelerle defalarca vurgulanmıştır. Zaten böyle bir yorum da te'vilden başka bir şey değildir. Ancak tasavvur gücü sınırlı olan ve zihnin dışında mevcudiyete sahip olduğu halde herhangi bir mekânda bulunmakla nitelenmeyen bir varlığı tasavvur etmekten âciz kalan halk tabakasının bu tür bir anlayışı benimsemesinde sakınca görülmemiştir.

BİBLİYOGRAFYA :

Müsned, VI, 140; Ahmed b. Hanbel, *er-Red 'ale'z-Zenâdika ve'l-Cehmiyye* ('Akâ'idü's-selef içinde), s. 92-93; Osman b. Saïd ed-Dârimî, *er-Red 'ale'l-Cehmiyye* (a.e. içinde), s. 268, 282, 296; Buhârî, *Halku ef'âli'l-'ibâd* (a.e. içinde), s. 134; İbn Kuteybe, *el-İhtilâf fi'l-lafz* (a.e. içinde), s. 243; Eş'arî, *el-İbâne* (Fevkiyye), s. 105-107; Mâtürîdî, *Kitâbü't-Tevhîd* (nşr. Bekir Topaloğlu – Muhammed Aruçi), Ankara 1423/2003, s. 105-113, 164-168; Bâkullânî, *el-İnsâf* (nşr. M. Zâhid Kevserî), Kahire 1382/1963, s. 42; İbn Fûrek, *Mücerredü'l-makâlât*, s. 47; Kâdî Abdülcebbar, *Şerhu'l-Uşûli'l-hamse*, s. 226; Râgib el-İsfahânî, *el-İtikâdât* (nşr. Şemrân el-İclî), Beyrut 1988, s. 106; Gazzâlî, *el-Makşadü'l-esnâ* (Fazlüh), s. 115-118; a.mlf., *el-İktisâd fi'l-i'tikâd*, Beyrut 1403/1983, s. 30-37; Neseî, *Tebşirâtü'l-edille* (Salamé), I, 166-187; Nüreddin es-Sâbûnî, *el-Bidâye fi usûli'd-dîn: Mâtürîdiyye Akaidi* (nşr. ve trc. Bekir Topaloğlu), Ankara 1416/1995, s. 23-25; Fahrreddin er-Râzî, *Esâsü'l-takdîs*, Kahire 1354/1935, s. 28-30, 60-61, 152-160; a.mlf., *Levâmi'u'l-beyyinât* (nşr. Tâhâ Abdürrahîf Sa'd), Kahire 1396/1976, s. 259-261; Muvaftakuddin İbn Kudâme, *İşbâtü şifati'l-ulûv* (nşr. Bedr b. Abdullah el-Bedr), Küveyt 1416/1995, s. 43-46, 142-143; Muhammed b. Ahmed el-Kurtubî, *el-Esnâ fi şerhi esmâ'illâhi'l-hüsnâ ve şifâtihi* (nşr. Sâlih Atıyye el-Hatmânî), Bingazi 2001, s. 173-176; Taqıyyüddin İbn Teymiyye, *Mecmû'atü'l-resâ'il* (nşr. M. Reşîd Rızâ), [baskı yeri ve tarihi yok] (Lecnetü't-türâsi'l-Arabî), I, 194-203; Zehebî, *el-'Ulûv li'l-'aliyyi'l-gaffâr*, Kahire 1968, tür.yer.; İbn Kayyim el-Cevziyye, *İctimâ'u'l-cüyüşü'l-İslâmiyye*, Dimaşk-Beyrut 1414/1993, tür.yer.; İbn Haldûn, *Mukaddime*, III, 1077-1078, 1088-1090.



YUSUF ŞEVKİ YAVUZ

ULVÂN el-HAMEVÎ

(علوان الحموي)

Ebü'l-Vefâ Alâüddin Ulvân Âli b. Atıyye
b. el-Hasen el-Hamevî el-Hîfî
(ö. 936/1530)

Ulvâniyye tarikatının kurucusu,
Şâfiî âlimi.

İbn Tolun'un, vefat ettiğinde yaşının seksenin üzerinde olduğuna dair verdiği bilgiye göre Hama'da 850 (1446) yılı dolaylarında doğmuş olmalıdır. Altmış üç yaşında öldüğü şeklinde Necmeddin el-Gazzî'nin zikrettiği bir rivayetten ise (*el-Kevâ-kibü's-sâ'ire*, II, 213) 873 (1468) yılında dünyaya geldiği sonucu çıkmaktadır. Ailesi

Bağdat civarında Fırat kıyısındaki Hîf bel-desindendir. Hama'da başladığı tahsilini Halep ve Dimaşk'ta, ayrıca Şam bölgesinin çeşitli şehirlerinde sürdürdü. Hocaları arasında Bedreddin İbn Nebhân ed-Dimaşkî, Şemseddin Muhammed b. Dâvûd el-Bâzîlî, Fahrreddin Osman b. Muhammed ed-Dimî, İbnü'n-Nâsîh et-Trablusî, Kutbüddin Ahmed b. Muhammed el-Haydarî, Nüreddin İbn Zehre el-Himsî, Burhâneddin İbrâhim b. Muhammed en-Nâcî ve Şemseddin İbnü's-Sellâmî'nin adları anılmaktadır. Öğrenimini tamamladıktan sonra Hama'da halka Kur'an öğretmek ve vaaz vermekle meşgul oldu. Hama'ya gelen Şâzelî şeyhi Ali b. Meymûn el-Mağribî'nin tavsiyesiyle bu faaliyeti bıraktı, ona intisap ederek kendini riyâzete verdi. Bunun üzerine halkın bir kesimi şeyhine ve ona karşı cephe aldıysa da irşada başlayınca kendisine büyük bir teveccüh gösterildi, ünü bütün Şam bölgesinde yayıldı ve adı Hama ile özdeşleşti; Şeyh Ulvân (Alvân) diye tanındı. Hama Ulucamii'ne vaazlar verdi. Özellikle ıslahçı kişiliğiyle dikkat çeken Ulvân el-Hamevî halkın ahlâk eğitimiyle Kitap ve Sünnet'e aykırı tasavvufî yönelişlerden uzaklaşması için çaba sarfetti; yönetici zümreden uzak durduğu gibi bağlılara da bunu öğütledi. Yöneticileri yanlış uygulamalarından dolayı şiddetle eleştirdi ve halka iyi davranmaları konusunda nasihatlerde bulunduğu bir kitap yazdı. 908 (1502) yılında şeyhi Ali b. Meymûn'u ziyaret için Bursa'ya gidip iki ay orada kaldı.

Necmeddin el-Gazzî, İbn Tolun'dan naklen Ulvân el-Hamevî'nin seksen yaşına yak-



Şeyh Ulvân el-Hamevî Zâviyesi'nin içinden bir görünüş

laşmış olarak 6 Cemâziyelevvel 936 (6 Ocak 1530) Perşembe günü Hama'da vefat ettiğini, vaazlarını yaptığı yerde defnedildiğini ve ölüm haberinin 21 Cemâziyelevvel (21 Ocak) Cuma günü Dimaşk'a ulaştığını belirtir (*a.g.e.*, II, 212-213). Buna karşılık İbn Tolun'un *Müfâkehetü'l-hilân fi havâdisi'z-zamân* adlı eserine ait kayıp parçaları ihtiva eden bir neşirde (*Havâdisü Dimaşk*, s. 229) seksen yaşını aşmış olarak 18 Rebîülevvel'de (20 Kasım 1529) Salı günü öldüğü kaydedilmekte, fakat salıya 18 Rebîülevvelin değil 18 Cemâziyelevvelin (18 Ocak 1530) denk gelmesi ve aynı yerde başka çelişkili bilgilerin de yer alması istinsah hatalarını akla getirmektedir. Nitekim Şeyh Ulvân'ın oğlunun arkadaşı olan İbnü'l-Hanbelî de gün vermemekle birlikte cemâziyelevvel ayını zikretmiştir. 922 (1516) yılında vefat ettiğine dair Taşköprizâde'de yer alan kayıt ise yanlıştır. Şeyh Ulvân'ın türbesi Hama'nın önemli ziyaretgâhlarından. Şehirde kendi adıyla anılan bir cadde, köprü ve cami vardır.

İbnü'l-Hanbelî, Necmeddin el-Gazzî ve Nebhânî, Ulvân el-Hamevî'nin oğlu Şemseddin Muhammed'in *Tuhtetü'l-habîb* adlı eserinden naklen onun çok sayıda kerametini zikretmiştir. Önde gelen talebe ve müridleri arasında iki oğlu Ebü'l-Feth Şemseddin Muhammed ve Ebü'l-Vefâ Tâceddin Muhammed, damatları Kâdıkudât Bedreddin İbnü'n-Nasîbî ve Hama Kadısı Mahmûd b. Ali et-Türkmânî, ayrıca Zeynüddin İbn Sâme el-Halebî, Ali b. Ahmed el-Kâzvânî (el-Kizvânî), Zeynüddin Abdurrahman b. Muhammed el-Betrûnî, Ömer b. Muhammed el-İşkâf el-Ukaybî gibi âlim ve sûfiler anılmaktadır. Kendisinden hadis dinlediği Zeynüddin İbnü's-Şemmâ el-Halebî de onun müridlerindendir. Şeyhinin diğer halifesi ve Arrâkıyye tarikatının ku-

Şeyh Ulvân el-Hamevî Camii – Hama



rucusu İbn Arrâk Muhammed b. Ali ile yakın dostluğu vardı. Zebîdî, Şeyh Ulvân'a nisbet ettiği Ulvâniyye tarikatını Medyenîyye'nin bir kolu olan Havâturiyye'nin (Meymûniyye) şubesi diye gösterir ve silsilesini zikreder.

Eserleri. Akaid. 1. *Beyânü (Bedî'ü'l-me'ânî fî şerhi 'Akideti's-Şeybânî* (Beyrut 1324). 2. *'Akide (el-'Akidetü'l-'Ulvâniyye)*. Muhtasar bir eser olup (Süleymaniye Ktp., Reşid Efendi, nr. 1180, vr. 64-69; Dârü'l-kütübi'z-Zâhiriyye, nr. 836) müellifi tarafından *Hidâyetü'l-'âmil ve kifâyetü'l-'âkal* adıyla şerhedilmiştir (Dârü'l-kütübi'z-Zâhiriyye, nr. 3624). Ayrıca Muhammed b. Mahmûd el-Acemî, Fethullah b. Mahmûd el-Beylûnî el-Halebî (*el-Fethu'n-nebevi fî şerhi 'Akideti's-Şeyh 'Ulvân el-Hamevî*) ve Hüseyin b. Receb el-Garsî (*Kifâyetü'l-mürîd ve bulgati'l-müstefid*) esere şerh yazmıştır. 3. *Tuhtetü'l-ihvân fî mesâ'ili'l-îmân* (Mektebetü'l-'Esed, nr. 15279; ayrıca bk. Brockelmann, GAL, II, 437). Ziriklî eserin kendi kütüphanesinde bir nüshası olduğunu belirtir. 4. *Fethu'r-rahmân bi-şerhi Risâleti's-Şeyh Reslân*. Reslân b. Ya'kûb el-Ca'berî'nin *Risâletü't-tevhîd*i üzerine kaleme alınmış bir şerhtir (nşr. İzze Husariyye, Dimaşk 1389/1969).

Tasavvuf ve Ahlâk. 1. *Nesemâtü'l-es-hâr fî menâkıbi ve kerâmâtü'l-evliyâ'i'l-ahyâr*. Murakabe, yöneticilerin huzuruna çıkmak ve bunun günahı, Kâbe'nin faziletleri, Arafat'ta vakfe, abdal, anneye baba ya iyilik, silâ-i rahim, cumanın ve Hz. Peygamber'e salâtü selâm okumanın faziletleri, Resûlullah'ın hasâis ve mucizeleri gibi çeşitli konular Kur'an, hadisler ve evliyanın menâkıbi ışığında ele alınmıştır (nşr. Ahmed Ferîd el-Mezyedî, Beyrut 1421/2001; nşr. Abdülganî Mistû, Beyrut 1429/2008). 2. *el-Cevherü'l-mahbûk bi'l-huliyyi'l-mesbûk fî tarîki's-sülûk (el-Cev-*

herü'l-mahbûk fî nazmi's-sülûk). Kendi zamanında ahlâkın bozuluşuna ve bundan sakınmaya, bazı kelâm konularına ve günlük hayatta, ibadetlerde, tasavvuf yolunda gözetilmesi gereken âdâba dair 1233 beyitten oluşan bir manzumedir (nşr. Abdülkâdir el-Ulvânî, Şam 1329). 3. *en-Neşâ'ihu'l-mühimme li'l-mülûk ve'l-e'imme* (nşr. Neşve el-Ulvânî, Dimaşk 1420/2000). 4. *Keşfü'r-reyn ve nezhü's-seyn ve nûrü'l-'ayn fî şerhi Silki'l-'ayn li-iz-hâbi'l-ğayn*. İbn Habîb es-Safedî'nin tasavvuf ve sülûke dair kasidesinin şerhidir (Beyazıt Devlet Ktp., Bayezid, nr. 3718; İÜ Ktp., AY, nr. 990, 1468, 3600, 4174; Süleymaniye Ktp., Şehid Ali Paşa, nr. 1227; Dârü'l-kütübi'z-Zâhiriyye, nr. 1451, 5063, 7357, 7972, 8130, 8415, 8459, 8637). 5. *Minhâcü'l-'âbidi'l-mütta'ki ve mî'râcû's-sâliki'l-mürta'ki* (Dârü'l-kütübi'z-Zâhiriyye, nr. 5212, 6048, 10604; el-Mektebetü'l-vakfiyye [Halep], nr. 367). 6. *Tuhtetü'l-ihvânî's-şufiyye ve'l-keşf 'an hâli men yedde'îl-kuhtbiyye* (GAL, II, 438; Suppl., II, 461). 7. *Şerhu'l-Kaşideti't-Tâ'iyye (el-Mededü'l-fâ'iz ve'l-keşfü'l-'ânz li-şerhi Tâ'iyyeti İbnî'l-Fârîz)* (İÜ Ktp., AY, nr. 2992, 4174; Süleymaniye Ktp., Ayasofya, nr. 1906, Hasib Efendi, nr. 277). 8. *Risâle fî esânidi'l-ahzâb* (Beyazıt Devlet Ktp., Bayezid, nr. 1286/2, vr. 60^a-61^b). 9. *Hizbü't-tevhîd* (Râşid Efendi Ktp., nr. 1323, vr. 194^b-195^b).

Fıkıh. 1. *Mişbâhu'l-hidâye ve miftâhu'd-dirâye (miftâhu'l-vilâye)*. Şâfiî fıkına dairdir (İÜ Ktp., AY, nr. 3969; Dârü'l-kütübi'z-Zâhiriyye, nr. 6655, 6682; el-Merkezü's-sekâfi [Hama], nr. 268). 2. *Takrîbü'l-fevâ'id ve teshîlü'l-makâşid*. Önceki eserin muhtasarı olup ibadetleri ve hâtirme kısmında günlük hayatta çokça karşılaşılan akideler hakkında kısa bilgiler ihtiva eder (nşr. Ömer Hâlid ez-Zi'bî, baskı yeri yok, ts.). Muhammed es-Sagîr b. Ali eş-Şerîbâtî eseri *Nesrû'l-ferâ'id ve cem'u's-*

şerâ'id li-izâhi Takrîbi'l-fevâ'id adıyla şerhetmiştir. 3. *'Arâ'isü'l-ğurer ve ğarâ'isü'l-fiker fî ahkâmi'n-nazar*. Karşıcınse bakmanın dinî hükmüyle ilgilidir (nşr. Muhammed Fazl Abdülazîz el-Murâd, Dimaşk 1410/1990). **Tarih ve Biyografi.** 1. *Fezâ'ilü's-Şâm ve medîneti Dimaşk*. Küçük bir risâledir (nşr. Neşve el-Alvânî, Dimaşk 1997). 2. *Müclî'l-hüzn 'ani'l-mahzûn fî menâkıbi 'Ali b. b. Meymûn* (Brockelmann, GAL, II, 438). Matthew Wiley Simonds, Ali b. Meymûn'la ilgili olarak hazırladığı doktora tezinde bu çalışmayı da neşre hazırlamıştır (Ali b. Maymûn: *An Early Sixteenth Century Sufi Saint and Critic of the Ulama With an Edition of Alwan al-Hamawi's Muclî al-Huzn an al-Mahzun Fi Manaqib al-Shaykh al-Sayyid al-Sharif Abi'l-Hasan Ali b. Maymun*, 1998, University of California, Department of Near Eastern Studies). 3. *Faşlü'l-hiştâb fîmâ verede 'an İbnî'l-Haştâb* (Mektebetü'l-'Esed, nr. 6063).

Ulvân el-Hamevî'nin diğer bazı eserleri de şunlardır: *el-Fethu'l-la'îf bi-esrârî't-taşrîf* (Süleymaniye Ktp., Lâleli, nr. 1881; Şehid Ali Paşa, nr. 1300); *el-Mî'râc* (Dârü'l-kütübi'z-Zâhiriyye, nr. 3661), *es-Seyfû'l-kâtî' li-ehli'l-merâ' fî kabûli cevâ'izi's-selâtin ve'l-ümerâ'*, *Şerhu Hizbi'l-bahr li's-Şâzelî*, *Keşfü'l-hicâb fî tehzîbi'l-meşâyih ve'l-aşhâb*, *en-Nefehâtü'l-kudsiyye fî şerhi'l-ebiyâti's-Şebüsteriyye*, *es-Sırrü'l-meknûn fî fezâ'ili'l-kahve ve'l-bûn* (eserlerinin bir listesi ve yazma nüshaları için ayrıca bk. Brockelmann, GAL, II, 437-438; Suppl., II, 461; Kaytâz, s. 142-150; *Takrîbü'l-fevâ'id*, neşredenin girişi, s. 45-56).

BİBLİYOGRAFYA :

Ulvân el-Hamevî, *Takrîbü'l-fevâ'id ve teshîlü'l-makâşid* (nşr. Ömer Hâlid ez-Zi'bî), [baskı yeri ve tarihi yok], neşredenin girişi, s. 33-56; a.mlf., *Nesemâtü'l-es-hâr fî menâkıbi ve kerâmâtü'l-evliyâ'i'l-ahyâr* (nşr. Ahmed Ferîd el-Mezyedî), Beyrut 1421/2001, s. 17, 41, 161, 308, 334; Şemseddin İbn Tolun, *Havâdisü Dimaşk el-yeumtiyye* (nşr. Ahmed el-İbîş), Dimaşk 2002, s. 213-214, 221, 228-229; Taşköprizâde, eş-Şekâ'ik, s. 353, 543; Râdiyyüddin İbnü'l-Hanbelî, *Dürrü'l-habebe fî târihi a'yânî Haleb* (nşr. Mahmûd Hamed el-Fâhûrî – Yahyâ Zekerîyyâ Abbâre), Dimaşk 1973, I, 954, 958, 961-978, 1016, 1026; Gazzî, *el-Kevâkibü's-sâ'ire*, I, 243, 245; II, 201, 202, 206-213, 224, 229-230; III, 145, 163, 205; ayrıca bk. İndeks; İbnü'l-İmâd, *Şezerât* (Arnaût), X, 304-306; Zebîdî, *İkd*, vr. 245^a-247^a; Serkis, *Mu'cem*, II, 1350; Brockelmann, GAL, II, 437-438; Suppl., II, 461; *Hediyyetü'l-'ârifin*, I, 742-743; Nebhânî, *Kerâmâtü'l-evliyâ'*, II, 367-370; M. Riyâz el-Mâlih, *Fihrisü mahfûzâtü Dârü'l-kütübi'z-Zâhiriyye: et-Taşavvuf*, Dimaşk 1398-1402/1978-82, II, 50-53, 674-675, 778-780; III, 38-40, 93-94; Ziriklî, *el-A'lâm* (Fethullah), IV, 312-313; Abdullah Mu-



Seyh Ulvân
el-Hamevî
Köprüsü –
Hama

ULVÂN el-HAMEVÎ

hammed el-Habeşî, *Câmi'ü's-şürûh ve'l-havâşî*, Ebûzabî 1425/2004, II, 923, 962, 1208, 1211; *Mu'cemü'l-mahtûâtü'l-mevcûde fî mektebâti İstânbul ve Ânâtu'lî* (haz. Ali Rıza Karabulut), [bas-kı yeri ve tarihi yok], II, 938-939; Abdülhâdî Hâşim, "E'râsü's-Şâm fî evâhîri'l-karni't-tâsi'î'l-hicrî", *MMİADm.*, XXXII/1 (1376/1957), s. 327-337; M. Winter, "Sheikh Ali Ibn Maymûn and Syrian Sufism in the Sixteenth Century", *IOS*, VII (1977), s. 281-308; M. Adnân Kaytâz, "el-Şeyh 'Ulvân 'Alî b. 'Atıyye el-Hitî: Hayâtühü'l-İlmîyye ve âşârüh", *et-Türâşû'l-'Arabî*, III/10, Dimaşk 1403/1983, s. 135-154.



AHMET ÖZEL

ULVÂNİYYE

(الولانيّة)

Ulvân el-Hamevî'ye

(ö. 936/1530)

nisbet edilen bir tarikat

(bk. ULVÂN el-HAMEVÎ).

ULYÂİYYE

(العليّة)

Gâliyye'den Ulyâ (Albâ) b. Zirâ'm görüşlerini benimseyen aşırı bir Şii fırkası

(bk. GÂLİYYE).

UMAN

(عمان)

Arap yarımadasının güneydoğusunda ülke.

I. FİZİKİ ve BEŞERÎ COĞRAFYA

II. TARİH

III. OSMANLI-UMAN MÜNASEBETLERİ

Kuzeyi, doğusu ve güneydoğusu bir hilâl şeklinde Uman körfezi ve Hint Okyanusu kıyılarıyla sınırlandırılmış olan Uman (Uman) kuzeybatıda Birleşik Arap Emirlikle-

ri, batıda Suudi Arabistan, güneybatıda Yemen'le komşudur. Monarşi ile yönetilen ülkenin resmî adı Saltanatü Uman, yüzölçümü 309.500 km², nüfusu 2.694.000'dir (2010). Nüfusun 1.951.000'ini Umanlılar, 743.000'ini dışarıdan gelenler teşkil etmektedir. Ülkenin başşehri Maskat, diğer önemli şehirleri Sib, Matrah (Mutrah), Bevşer, Salâle, Suhâr, Süveyh ve İbrî'dir. Uman Sultanlığı idarî bakımdan beş mıntika (Bâtine, Zâhire, Dâhile, Şarkıye, Vüstâ) ve dört muhafazaya (Maskat, Zafâr, Müsendem, Büreymî), bunlar da vilâyet adı altında daha küçük altmış bir yerleşim birimine ayrılmıştır. Maskat muhafazasının nüfusu 734.697, şehrin nüfusu 30.251'dir.

I. FİZİKİ ve BEŞERÎ COĞRAFYA

Arap yarımadasının güneydoğu kesiminde yer alan Uman, anakara parçasının uzağında bulunan ve Hürmüz Boğazı'nın güney sahillerinden İran'a doğru gittikçe incelenerek uzanan Müsendem yarımadasının kuzey ucuna sahiptir. Güneydoğu kıyıları yakınında bulunan Masîre adası da bu ülkeye aittir. Uman arazisinin büyük kısmı çöllerle kaplıdır. Arap yarımadasının en büyük çölü olan Rub'ulhâlî'nin doğu kesimi bu ülkenin sınırları içindedir. Çöl alanından kuzeydoğuya Uman körfezi kıyılarına doğru gidilince ülkenin dağlık köşesiyle karşılaşılır. Cebeliahdar adıyla bilinen ve 3000 metreyi aşan (3035) bu dağlar, Arap yarımadasının öteki dağlık kesimlerinden farklı biçimde Türkiye ve İran'ın güneyindeki dağlar gibi jeolojinin üçüncü zamanında oluşmuş Alp kıvrımları sistemine dahildir. Dağlık kesimle deniz arasına Bâtine adı verilen kıyı şeridi girer. Dağlık kesimden çöl alanlarına birdenbire geçilmemekte, araya orta yükseklikte ve dalgalı bir plato alanı girmektedir. Bir başka dağlık alan da güneybatıda bulunur (Zafâr bölgesi). Uman iklimi kıyılarda nemli, iç



Uman

kesimlerde çok sıcak ve kurak tropikal iklim tipindedir. Çöl alanlarındaki bazı kesimlerde yıllarca yağış düşmediği olur. Uman denizi kıyıları muson yağmurlarının etkisindedir ve bu sebeple yaz yağışları alır. Muson etkisinde kalan kesimlerde bitki örtüsü çok çeşitli, diğer kesimlerde ise cılız, kurakçıl bitkiler ya da tuzlu topraklara uyum sağlamış tuzcul bitkiler görülür. Zafâr bölgesinde dünyanın başka yerlerinde pek rastlanmayan günlük ağaçları bulunur (Türkiye'nin Köyceğiz ve Fethiye yörelerinde görülen günlük ağaçlarının farklı bir türü) ve bunun ürünü olan akgünlük Uman'ın ihraç ürünleri arasında yer alır.

Ülkenin 2003 yılında 2.341.000 olan nüfusu 2010'da 2.694.000'e ulaşmıştır. Kilotrekareye yaklaşık dokuz kişinin düştüğü ülkede nüfus kıyılarda toplanmıştır. İç kısımlar tenha veya tamamen boştur. Kıyılarda toplanan nüfus da son derece karışıktır. Umanlı Araplar nüfusun % 72,4'ünü meydana getirir. Halkın diğer kısmı Pakistanlı (çoğunluğu Belüci), Hindistanlı, Afrikalı, İranlı vb. topluluklardan oluşur. Nüfusun % 86'sı müslüman (yarısına yakın kesimi İbâzîye mezhebine mensup), % 13'ü Hindu, % 1'i de öteki dinlere mensuptur. Ekonomik zenginliği petrole dayanan Uman'da ilk petrol kuyuları 1960'lı yıllardan sonra açılmıştır. Fakat petrol zenginliği Arap yarımadasının diğer petrol ülkelerine göre geri düzeydedir. Masîre adasındaki bakır yatakları petrol dışında en önemli yeraltı zenginliğidir. Tarımsal zenginlik narenciye,



Uman Sultanlığı'nın başşehri Maskat'ın tarihi kesiminden bir görünüş